

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Hetedik évfolyam.	52. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely, 1909. december 22
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.	Dr. Keith Ferenc	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az előfizetési pénzek küldendők.	várm. tb. főjegyző.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

330.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. ad 207—909. alisp.

A járási főszolgabiráknak és az összes községi előljáróságoknak.)

A bábai körök és illetmények ügyében a vármegye törvényhatósági bizottsága által 713/909. sz. a. hozott és a vármegyei Hivatalos lap folyó évi 42. számában közölt határozat ellen felebbezést egyik község sem adván be, ez a határozat jogerőre emelkedett.

Alkalmazkodás végett tehát értesitem, hogy a bábai állások és illetmények ügyében az ezen határozatban foglaltak az irányadók.

Székelyudvarhely, 1909. évi decz. hó 8-án.

Sebesi, alispán.

331.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 7483—909.

Mindhárom főszolgabírónak.

A vármegye egyik községében újonnan épített községház és jegyzői lakás épületének műszaki felülvizsgálata alkalmával, az államépítészeti hivatal részéről azon jelentés érkezett hozzám, hogy több olyan hiány találtatott, mely a műszaki képzettség nélküli munkavezetésből származott. Ezek elkerülése végett a jövőre nézve szükségesnek tartom, hogy nagyobb szabású községi építkezések a leglelküimeretesebben ellenőriztessenek, nehogy beállhasson ezen körülmény, hogy esetleg egy nagy költséggel felépített községi középületnek oly építési hibák állapítsanak meg, melyek az épület tartósságát, illetve értékét nagyban csök-

kentsék. Ép ezen indokból kifolyólag utasítom címet, hogy a járása területén fekvő községekben előtörduló nagyobb építkezéseket az építés folyama alatt szigoruan ellenőrizze, s ha esetleg olyat tapasztalna, melynek alapján az építkezés helyessége kétségbe vonható lenne, hozzám erről azonnal tegeyen jelentést, hogy az államépítészeti hivatal utján az esetleg szükségessé válható intézkedéseket sürgősen megtehessem.

Székelyudvarhely, 1909. december 10-én.

Sebesi, alispán.

332.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Sz. 88957. III-1.

Valamennyi városi és vármegyei törvényhatóságnak.

Értesitem a törvényhatóságot, hogy növénydékmarhahus mézszárszék miként való elhelyezése kérdésében több felmerült esetben kijelentettem, hogy nincs észrevételem a helyi állategészségügyi hatóságnak azon, a helyi körülmények figyelembevétele mellett tett intézkedése ellen, miszerint a növénydékmarhahus egy és ugyanazon mézszárszék-üzlet megfelelően elválasztott és külön bejáratral bíró helyiségében legyen árusítható, feltéve, hogy az ilyképen elhelyezett növénydékmarhahus-mézszárszékem említett helyi hatósága visszaélések megelőzése céljából ellenőrizni is képes.

Megjegyzem, hogy a husvizsgálat tárgyában kiadott rendelet 93. §-nak értelmében a mézszárszékem és hentesüzletek falai vízhatlan és könnyen mosható anyagból készítettök lévén, kétségtelen, hogy a mézszárszékem elválasztása céljából emelt közfalnak illetve a közfal burkolatának is ilyen anyagból kell lennie. A legmegfelelőbb ily falak a betonba ágyazott kerámit lapokkal simított portlandcementtel vagy bármi más vízhatlan anyaggal borított téglavagy rabszék falak. Mivel azonban az ilyen falak egyrészt költségesek és másrészt a szűk mézszárszékemekben, mert nagyobb he-

lyet igényelnek esetleg fel sem állíthatók, nincs észrevételem a helyi állategészségügyi hatóság oly intézkedése ellen, miszerint a szegényebb iparosokra és a helyi viszonyokra tekintetből a kevés költséggel előállítható és csak kis helyet elfoglaló atul deszkából és azonfelül a menyezetig terjedőleg sodrony fonatból készített közfal emelését megengedi olyan helyiségekben, a melyek állandó falai és talaja a burkolat tekintetében kifogásolásra okot nem adnak.

Az 1—1.5 méter magas simára gyalult festetlen vagy esetleg fehérszínűre befestett deszkafal ugyanis, ha a talajburkolatot nem éri közvetlenül, hanem e fölött 1—1.5 czm. magasságban emelkedik bár nem vízhatlan, a talajnedvességét nem veszi magába és kétfelől szabadon állván, a gyakori mosás daczára sem korhad egykönnyen, úgy, hogy a czélnak megfelelő lehet és évekig is kifogástalan maradhat.

Az ilyen deszkából való válaszfal tisztántartására természetesen nagy gondot kell fordítani, a netalán korhadásnak induló deszkák pedig haldéktalanul kicserélendők.

Ami azon kérdést illeti, vajjon megengedhető-e kisközségekben az, hogy a rendes mészárszék időlegesen, mikor abban felnőtt marha- és borju husa nincs, növendékmarhahús árusítás czéljaira felhasználtsék, a következőkről értesitem.

A husvizsgálat tárgyában 54300—908. sz. a. kiadott rendeletem 98. §-nak, valamint a juh, kecske és sertéshusnak a növendékmarha-hussszékben árusítása tárgyában 1909. évi május hó 6-án 17990. III-1. sz. alatt kelt körrendeletemnek a növendék hus forgalmát korlátozó az az intézkedése, hogy a növendékhus csak külön ily czélra szolgáló mészárszékben árusítható, illetőleg, hogy ezen mészárszékben növendékhuson kívül még csak bivaly, kecske, juh és sertés husa mérhető ki, a borju és marhahús kimérése ellenben tilos, tudvalevőleg kettős czélt szolgál. Megóvni kívánja ugyanis egyrészt a fogyasztó közönség jogos érdekeit, nehogy borju, vagy marhahusként csekélyebb tápláló értékű növendékhusot vásároljon, másrészt korlátozza a növendékmarhák okszerűtlen pusztítását.

Kétségtelen, hogy a nagyobb husfogyasztással bíró helyeken növendékhusnak külön mészárszékben, illetőleg a borju- és marhahústól elkülönített árusítását a fogyasztó közönség, valamint a közgazdaság imént említett érdekei jogosan megkövetelik, mert ilyen helyeken lehetetlenség volna megakadályozni, hogy a növendékhusnak borju, vagy marhahussal ugyanazon mészáros helyiségben kimérése visszaélések alapjául ne szolgáljon.

A kis községekben ellenben, ahol tudvalevőleg kevés a husiparos és a hol a mészáros egy időben rendszerint csak egy marhát vág, a fogyasztók és a közgazdaság érdekei megóvásának meg van adva a lehetősége abban az esetben is, ha a rendes mészárszékéből olyankor, amikor ott borju, vagy marhahús nincs, növendékmarhahús kimérése is megengedtetnék, mert a husvizsgáló akkor és annyiszor ellenőrizheti a kis köz-

ség kevés számu mészárszékét, a mikor és a hányszor ezt szükségesnek látja. Mivel pedig a kisközségeknek többnyire szerény viszonyok között élő husiparosai, ha növendékhus kimérése czéljából külön üzlethelyiség létesítésére kötelezettenének, ennek költségeivel kétségtelenül a fogyasztó közönséget terhelnék meg és ily módon a kisközségek közlelmzését érezhetően megtrágitanák és mert végre a husvizsgálat tárgyában kiadott rendelet sem mondja ki, hogy a növendék-hussszéknek állandóan ily jellegűnek kell lennie, nem teszek észrevételt az ellen, hogy a növendékmarha husa kis községekben »Növendékmarhahús« felírás mellett a rendes mészárszékben is árusíttassék olyankor, amikor ott borju vagy felnőtt marha husa nincs.

Ily engedély azonban csak azoknak a kis községeknek adható meg, a melyeknek külön és helyben lakó képesített husvizsgálójuk van. A husvizsgáló az ilyen közös hussszéknek állandó ellenőrzésén felül minden egyes esetben, amikor a mészáros felnőtt marha, vagy borju vágását jelenti be, köteles meggyőződni arról, hogy a mészáros az előzetesen vágott növendékmarha húsát kimérte-e? Borju vagy felnőtt marha vágásához az engedély csak ezután adható meg.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy erről állategészségügyi hatóságait tudomás és alkalmazkodás végett azzal értesítse, hogy mihielyt egyes husiparosok ezen kedvezményeket visszaélésekre felhasználnák, a helyi hatóságok azokat haladék nélkül vonják vissza, illetőleg megtorlás czéljából az elsőfoku állategészségügyi hatóságnaknál jelentésék fel.

Budapest, 1909. évi december hó 3-ikán.

A miniszter helyett:

Ottlik Iván s. k.
államtitkár.

Sz. 8150—909. alisp.

Mindhárom főszolgabíró, Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, rendőrkapitányságának és az összes községi előjáróságoknak.

Tudomás és szigorú ahhoz alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1909. évi december 14.

Sebesi alispán.

333.

M. kir. kereskedelemügyi miniszter.

Szám. 85316. I-B.

Körrendelet. Valamennyi magyarországi vármegyei törvényhatóság közönségének.

Felmerült esetből kifolyólag a vármegyei közuti alaptól a főszolgabírák részére kiutaltványozandó előlegek elszámolására nézve a m. kir. állami számvevőszékkel, továbbá a pénzügyi-

nisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszter elnök és belügyminiszter urakkal egyetértőleg a következőket rendelem el:

1. A főszolgabírák a részükre kiutalt előlegeket mindenkor csak a tényleges szükségletnek megfelelő rész összegekben vehetik fel. Ez a körülmény úgy a számadások vizsgálata, mint az esetleges rovincsolások alkalmával mindenkor ellenőrzendő lesz.

2. Oly előlegekről, melyek a költségvetési iven túl terjedő munkálatok költségeire vonatkoznak, számolók havonként tartoznak számadást bemutatni.

3. Az évközben befejezhető munkák költségeire szolgáló előlegekről számolók a munka befejezésétől számítandó 30 napon belül tartoznak számolni. De ez a határidő a következő év január 15-én túl nem terjedhet.

4. Mindkét esetben azonban a netán megmaradt pénzmaradvány legkésőbb az év utolsó napján az illetékes adóhivatalba okvetlenül be kell szállítandó.

5. A mennyiben a végzendő munkák természeté, a folyósítandó összeg nagysága, avagy egyéb más körülmények indokolták tennék, hogy az évközben befejezhető munkákra adott előlegekről is, rövidebb időközökben nyújtassanak be elszámolások, ez esetben az alispán azoknak részletes havi számadásokban leendő elszámolását — az előlegek folyósítása alkalmával — kivételesen szigorító intézkedésképpen elrendelheti.

Megjegyzem, hogy ezt a rendeletemet tudomás és mihez tartás végett, valamint az illetékesőségük alá tartozó m. kir. adóhivatalok, a m. r. számvevőseget és számvevőségi kirendeltségeket megfelelő értesítése végett egyidejűleg az illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságokkal közöltem, a közönséget pedig felhívom, hogy ugyanezt a rendeletemet a vármegyei főszolgabírákkal tudomás és jövőben lenndő mihez tartás végett közölje.

Végül arra is felhívom a vármegye közönségét, utasítsa alispánját, hogy az előlegek kiutalása alkalmával minden egyes esetben kifejezetten intézkedjék az iránt, hogy számoló ezen rendeletben fentiek szerint részletezett melyik módon tartozik számolni a kiutalt előlegről.

Budapest, 1909. évi november hó 30-án.

— Kossuth s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 7995—1909. alisp.

A járási főszolgabíráknak.

Alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1909. évi december 6.

Sebesi alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegség. *Veszéltség* szorványosan fellépett Korond község ebállományában.

Árlejtési hirdetmény. (Székelykereszturi főszolgabíró 4436—909. számú hirdetménye.) A nagy—erdőszentgyörgyi viczinális közút 0—1. km. szakaszán tervbe vett beton-áteresztőre 295 kor. 40 fillér előirányzati költséggel folyó évi *decemberben* 29. d. e. 10 órára nyilvános árlejtést tűzök ki. azon megjegyzéssel, hogy az árlejtésen résztvenni szándékozó egyének az előirányzott összeg 10%-át alatt irt járási főszolgabíró kezéhez kötelesek befizetni. Az érdeklődők a költségvetést és tervet hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik. Székelykeresztur, 1909. december 6-án. *Gálffy* főszolgabíró.

Árlejtési hirdetmény. (Oklándi főszolgabíró 2908—909. számú hirdetménye.) Alólírott főszolgabíró ezennel közhírré teszi, hogy kányád—erkei viczinális uton Szederjes község határában levő 4 drb. hid javításának illetve újra építésének biztosítása céljából *1910. évi január hó 6-án*, 8 órára versenytárgyalást a főszolgabírói hivatal helyiségében kitűzöm. Kikiáltási ár: 3975 kor. 30 fillér. Együttal értesíttetnek mindazok, kik a versenytárgyaláson résztvenni kívánnak, hogy a kikiáltási ár 5%-át bánatpénzül a versenytárgyalás megkezdése előtt készpénzben alólírott főszolgabíró kezéhez letenni kötelesek. A terv és költségvetés a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Oklánd, 1909. december hó 12. Főszolgabíró helyett: *Tamás*, szolgabíró.

Haszonbéri hirdetmény. Közhírré teszem, hogy Siménfalva község vadászati joga 1910. évi január 4-től kezdődő egymásutáni hat évre, vagyis 1916. évi január 4-ig terjedő időre haszonbérbe adatik Siménfalva község házána *1910. évi január hó 4-én* délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen. Siménfalva, 1909. december 17. *Marossy* Mózes, körjegyző.

Arverési hirdetmény. Folyó évi december hó 28-án d. e. 11 órakor az udvarhely járási főszolgabírói irodában 1 drb. talált karika gyűrű és 1 drb. tula ezüst óra lánczostól nyilvános árverésen elfog adatni. Székelyudvarhely, 1909. decz. 14. *Szabó* tb. főszolgabíró.

Országos vásárok sorrendje Győr szabad kir. városban az 1910. évben: 1. A piroskai vásár január hó 15. 16. 17. és 18. napján. 2. A nagyheti vásár márczius hó 19. 20. 21. és 22. napján. 3. Az urnapi vásár május hó 21. 22. 23. és 24. napján. 4. A magdolnai vásár július hó 16. 17. 18. és 19. napján. 5. A kisasszonyi vásár szeptember hó 3. 4. 5. és 6. napján. 6. A teréziai vásár október hó 8. 9. 10. és 11. napján. 7. A katalini vásár november hó 19. 20. 21. és 22. napján fog megtartatni a következő sorrendben: Szombat és vasárnap: lóvásár, hétfőn: ló-, szarvasmarha- és kirakodóvásár, kedden: kirakodóvásár. A vásár kezdődik reggel 5 órakor és végett ér este 8 órakor. A heti vásárok szerdán és szombaton vannak, szerdán marhavásárral, szombaton sertésvásárral egybekötve. Lovak, szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések csak szabályszerű járással ellátva hozhatók vásárra. Győr szab. kir.

tanácsa, Győr, 1909. évi szeptember 2. *Wennes*, Jenő, polgármester.

Visszavont megsemmítés. Sándor Ferencné született Forgács Mária székelykereszturi lakosnak Udvarhelyvármegye alispánja által ad 3685—1909. alisp. sz. alatt kiállított »házalókönyv« a kézbesítés végett felkért zikkovi rendőrkapitánynál feltalálván, az a fél részére kézbesített. Ennél fogva a »Rendőri Közlöny« folyó évi december 14-én megjelent 196 számában 20979. sorszáma alatt, továbbá »Udvarhelyvármegye Hivatalos Lapja« folyó évi december 2-án megjelent 49. számában közzétett és a körülírt házalókönyv megsemmisítésére vonatkozó körözés ezenel visszavonatik. Székelyudvarhely, 1909. december 15. *Sebest*, alispán.

Elvesztett munkásigazolvány. Miklós Mihály karácsonfalvi egyén 1909. évben kiállított munkásigazolványa elvesztett, megsemmisítettik.

Elvesztett tárgyak. Kissolymosi lakos *Baum* Mátyás szatócs, a székelykereszturi—kissolymosi utvonalon 1909. december hó 14 én este egy barnalemez papirdobozba csomagolva az alább írt tárgyakat kocsin hazajövet elveszítette: 4 drb hárászkezdő, 6 drb színes posztó-fejkezdő, 4 drb fekete cibelin-kendő, 2 drb bársony női kendő, 4 drb selymes, hárász-kendő, 20 deka hárász, 6 méter szőttes, 9 méter szatin, 21 méter szatin. Körözését fent nevezett oly hozzáadással kéri, hogy a jelentkező megtalálónak az elvesztett rövid áru sértetlen átadásakor 20 kor. jutalmat ad.

Talált tárgyak. *Nyisstor* János bogárfalvi lakos az uton talán egy kis pakkot, a melyben egy kupa dió, egy kupa rizskása és három citrom van.

Felfogott tehén. Patakfalva községben egy

7—8 éves körüli fehér szőrű, fehér villás szarvu fejűs tehén felfogva van. Jobb szarván fel nem ismerhető jegy látható. Igazolt tulajdonosa 8 nap alatt átveheti. 8 napon túl elfog árvereztetni.

Körözendő egyének. *Bernát Lajos* (1.évi) kolozsvári születésű 30 éves villanszerelő és neje *Weisz Etel* nyomozandók és feltalálásuk esetén tartózkodási helyük a 28352—909. számra való hivatkozással Kolozsvár város polgármesterével közlendő.

Szigeti Jenőné Farkas Terézia színésznő nyomozandó és feltalálása esetén tartózkodási helye a 27899—909. számra való hivatkozással Kolozsvár város polgármesterével közlendő.

Nesztor Márton nevű alacsony termetű, szüles vállu, borotvált arcú, barna 30 éves ember nyomozandó és feltalálása esetén erről a 18184—909. számra való hivatkozással Sopronvármegye alispánja értesítendő.

Hermann József selmeczbányai születésű 55 éves cipészsegéd és neje *Váradí Eva*, valamint leánya *Hermann Ilona* 25 éves munkásnő nyomozandók, feltalálásuk esetén illetőségükre nézve kihallgatandók és a felveendő jegyzőkönyv a 37060—909. számra való hivatkozással Pestvármegye alispánjának megküldendő.

Medic Jován 31 éves vasutépítési munkás nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 9829—909. számra való hivatkozással Besztercenaszódvármegye alispánjának megküldendő.

Fajbik Lukács Róza bázini születésű 29 éves középmagas zömök termetű elmebeteg nő nyomozandó és feltalálása esetén erről a 23373—909. számra való hivatkozással Nógrádvármegye alispánja értesítendő.